

Posudek oponenta diplomové práce – akademický rok 2017/2018

Autor: Bc. Martina Karlíková **Forma studia:** denní **Obor:** Učitelství pro střední školy – dějepis/ Učitelství pro 2. stupeň ZŠ – anglický jazyk a literatura

Název práce: Farní sbor českobratrské církve evangelické ve Sloupnici v iniciačním období komunistického režimu v Československu

Vedoucí DP: PhDr. Bc. Tomáš Hradecký, Ph.D.

Oponent DP: prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.

Námět diplomové práce Bc. Martiny Karlíkové se vztahuje k církevním dějinám, konkrétně Českobratrské evangelické církvi a jejímu sboru ve Sloupnici u Litomyšle. Diplomantka v ní navazuje na tematiku bakalářské práce a zkoumá opět činnosti sboru, jeho faráře a sborových orgánů, avšak místo meziválečného období se zabývá navazujícím obdobím, rámovaným působením faráře Břetislava Chlebníčka, který ve sboru působil od léta 1947 do počátku roku 1958, kdy ze sloupnického sboru odešel. Práce se tak řadí k nečetným závěrečným pracím, které byly na Historickém ústavu FF UHK k problematice českého protestantismu a ČCE v novodobých dějinách zpracovány a obhájeny. Naposled bakalářská a diplomová práce Jiřího Holeše, obě zaměřené na historii evangelické komunity v Daňkovicích na Vysočině nejprve ve nejstarším období od vydání tolerančního patentu a poté v době od osamostatnění v roce 1904 do roku 1944 (obhájeny postupně v letech 2014 a 2016). Autorka tyto práce bohužel v prostudované literatuře neuvádí.

Heuristickou základnu opřela M. Karlíková o průzkum rozsáhlé pramenné základny zahrnující působení evangelické církve a uložené v archivu sloupnického sboru, v Ústředním archivu ČCE v Praze a ve fondu Seniorátní úřad Chrudimského seniorátu ČCE v SOA Zámorsk. Prostudovala také další archivní fondy ve státních archivech všech stupňů – v pražském NA a ABS (především k represím počátku 50. let), dále v SOA Zámorsk (KNV Pardubického kraje) a v SOKA Svitavy se sídlem v Litomyšli (ONV a OV NF v Litomyšli). Práce vychází rovněž ze studia zákonů a církevních usnesení, z rozhovorů s pamětníky a z nepočetné odborné literatury k dané tematice, do níž jsou zahrnuty i diplomové práce nebo práce studentské. Soubor takto získaných dat a informací je dostatečný, její rozsah se odráží v poznámkovém aparátu, který má 371 poznámek.

Autorka rozčlenila text do sedmi kapitol, připojila úvod a závěr. Součástí je seznam pramenů a literatury a dále seznamy zkratk, tabulek a příloh, které práci doplňují v podobě map, tabulek a fotografií. V úvodu informuje o cíli práce, jejím obsahu a o prostudovaných pramenech, přidává stručný rozbor literatury a představuje i použité metody. Práce je postavena především na analytické, deskriptivní, biografické metodě a částečně na metodě syntézy a komparativní metodě.

První kapitola předkládá na základě prostudované literatury stručný výklad vztahu státní moci a ČCE ve sledovaném období. Ostatní kapitoly postupně objasňují jednotlivé stránky či oblasti života sloupnického farního sboru. Je tak možné seznámit se začleněním sboru do organizační struktury ČCE, s počtem farníků a obtížemi, které taková statistika přináší, se správou sboru a jeho orgány, s duchovní činností a formami jejího provádění, s hospodařením sboru a jednotlivými typy finančních příjmů a výdajů, či s prací s dětmi a mládeží. Nejdlejší kapitolou je čtvrtá kapitola, v níž se Martina Karlíková zabývá předními osobnostmi sboru. Nejprve rozebírá působení faráře Chlebníčka, poté činnost kurátora Ladislava Beneše a dalších jeho dvou nástupců. Farářovo působení mělo poněkud problematickou podobu, takže se

dostával do sporů – se sousedním džbánovským farářem i se svým staršovstvem, proto diplomantka řeší spor dvakrát; nejprve z pohledu staršovstva, poté z pohledu faráře. Nelze však říci, že tak dochází k opakování, obě části mají své opodstatnění. Tendence uvádět některé údaje vícekrát se však místy v textu projevuje, ať už jde o osoby nebo události.

V závěru nabízí M. Karlíková stručné syntetizující shrnutí, přičemž porovnává působení sboru v podmínkách komunistického režimu a jeho schopnost reagovat na výzvy doby. Její závěry odpovídají předchozímu obsahu.

Ke stylistické úrovni práce nemám připomínky, autorka volí přehledné věty a souvětí, nedopouští se neobratností a v zásadě ani gramatických chyb. Použití slova hrobař (s. 63) není na místě, vhodnější je termín hrobník. Drobné nedostatky se objevují v interpunkci (chybějící čárky ve větě či v souvětích – s. 14, 17, 46, 62, 76). Podotýkám, že v textu přebíraném z dobových pramenů je dnes podle moderních edičních zásad zvykem existující gramatické chyby opravovat.

Předkládaná diplomová práce Bc. Martiny Karlíkové naplňuje původně autorkou vymezené cíle. Hodnotím ji jako velmi dobře zpracovaný text, který zaslouží ocenění. Nárokům na závěrečnou práci v magisterském studijním oboru Učitelství pro střední školy – dějepis skutečně vyhovuje, a proto ji doporučuji k obhajobě. Hodnotím ji stupněm ...

V Křižánkách 13. srpna 2018

prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.